

# Art Contemporani (20381)

**Titulació/estudi:** Grau en Comunicació Audiovisual

**Curs:** Segon

**Trimestre:** 3er

**Nombre de crèdits ECTS:** 6

**Hores de dedicació de l'estudiant:** 150

**Llengua o llengües de la docència:** Català, espanyol

**Professor:** Mercè IBARZ

## 1. Presentació de l'assignatura

Art Contemporani és una assignatura bàsica del grau de Comunicació Audiovisual. L'objectiu principal de l'assignatura és estudiar les formes estètiques contemporànies a partir de l'art modern fins a l'actualitat i experimentar la mirada a l'art del present i la seva evolució.

És una assignatura teòrica que considera la història de l'art i l'estètica contemporània indissociables de l'experiència de mirar i analitzar l'obra d'art.

L'enfocament parteix de la història de l'art i combina el mètode comparatiu entre les imatges amb l'anàlisi d'obres. L'assignatura presenta de manera comparativa els principals moments de l'art contemporani respecte dels seus referents anteriors. A partir de les nocions actuals d'artista, d'obra i d'institució artística, l'assignatura se centra a estudiar les experiències artístiques que al llarg del segle passat i fins avui conformen el paisatge de l'art contemporani, el seu context i les seves estratègies estètiques.

L'assignatura s'organitza a través de dues sessions presencials a la setmana, durant les quals se segueix el programa (dimarts) i s'analitzen obres (dimecres).

La tercera sessió setmanal (dijous) es dedica a un aspecte central d'aquesta assignatura: la tria i anàlisi d'obres per part de l'alumne, per fer el Treball de Curs que l'avaluarà. Aquesta tria es fa de dues maneres i és seguida així:

1) Treball fora de l'aula (6 setmanes). L'alumne tria i estudia obres presentades a l'aula o bé en exposicions d'art que visita segons instruccions de la professora per fer les 6 Tasques que ha de penjar a l'Aula Global des de la primera setmana. Aquí l'alumne actua com a creador / analista d'obres d'art

2) Seminaris presencials a partir de la setmana 7 sobre la Conclusió del Treball de Curs. Aquí l'alumne actua com a comissari / programador d'una exposició d'art contemporani

## 2. Competències que s'han d'assolir

### Competències generals:

- 1) Capacitat de relació amb l'obra d'art

- 2) Capacitat de comparació entre les obres d'art i d'establir genealogies
- 3) Capacitat d'anàlisi del context de l'obra d'art
- 4) Estudi i aprofundiment de la bibliografia proposada

### **Competències personals:**

- 1) Mirada pròpia a l'art
- 2) Capacitat d'actuar com a analista d'obres d'art
- 3) Visió autocrítica de l'evolució del propi treball al llarg del curs
- 4) Capacitat d'avaluar críticament una obra d'art
- 5) Capacitat d'examinar una exposició d'art

## **3. Continguts**

1. El lloc de l'artista, el lloc de l'obra. Paradoxes contemporànies  
Anàlisi d'obres: Moments estel·lars de l'art modern i contemporani
2. Constructors i deconstructors. Picasso, Dadà, Expressionisme, Surrealisme  
Anàlisi d'obres: Forma i funció. Original, autèntic, escàs
3. L'ordre salvatge. Després de la guerra. Violència i sagrat als anys 50 i 60  
Anàlisi d'obres: Una bufonada i alhora un funeral
4. Mite, mercat i espectacle. Primitivisme, abstracció, art pop  
Anàlisi d'obres: Desobediències i noves paradoxes
5. Apropiació i paròdia del real. Art conceptual, Minimalisme, Postmodernitat  
Anàlisi d'obres: Retallar i enganxar. Un nou artista, una nova institució. Artentreteniment
6. Indisciplines i geopoètiques. En l'imperi del Mercat de la pantalla global  
Anàlisi d'obres: Estratègies en temps de crisi

## **4. Avaluació**

L'assignatura s'avalua amb un treball de curs individual. És continuat al llarg del curs.

El treball consta de 6 Tasques i d'una Conclusió final. Tasques i Conclusió són obligatòries

EL Treball de Curs inclou així:

- o Un Dossier de 6 Tasques d'anàlisi d'obres d'art vistes a classe i en exposicions d'art fora de l'aula.
- o Una Conclusió en forma de petita exposició artística d'obres triades per cada alumne que s'han de seleccionar entre les obres treballades per fer les Tasques i privilegiar les vistes en exposicions
- o Referències bibliogràfiques

Les Tasques són revisades per la professora i retornades a l'alumne dos cops al llarg del curs, amb indicacions. L'alumne aplicarà aquestes indicacions en un procés d'autoavaluació.

La ponderació del Treball de Curs és la següent:

- o Tasques: 70 %
- o Conclusió: 20 %
- o Bibliografia: 10 %

**RECUPERACIÓ:** No podrà recuperar qui no hagi fet el Dossier de Tasques complet ni la Conclusió final. Podrà recuperar l'alumne que no superi l'avaluació del conjunt. Si no ha superat bé el Dossier de Tasques, n'haurà de fer tantes més com correspongui. Si no ha superat la Conclusió Final, l'haurà de repetir.

## 5. Bibliografia i recursos didàctics

### 5.1. Bibliografia bàsica

AA.VV. *Arte del siglo XX. Pintura. Escultura. Nuevos Medios. Fotografía*. Köln: Taschen 2001  
 BERGER, John. *Maneres de mirar / Modos de ver*. Barcelona: Edicions de 1984, 2011 / Gustavo Gili, 1997  
 CLAIRE, Jean. *La responsabilidad del artista*. Madrid: Visor 1998  
 CHADWICK, Whitney. *Mujer, arte y sociedad*. Barcelona: Destino / Thames & Hudson, 1992  
 GRANÉS, Carlos. *El puño invisible. Arte, revolución y un siglo de cambios culturales*. Madrid: Taurus, 2011  
 MARCUS, Greil. *Rastros de carmín. Una historia secreta del siglo XX*. Barcelona: Anagrama,  
 RUSH, Michael. *Nuevos medios en el arte de final del siglo XX*. Barcelona: Destino / Thames & Hudson, 2002  
 SHINER, Larry. *La invención del arte. Una historia cultural*. Barcelona: Paidós, 2004

### 5.2. Bibliografia complementària

AA.VV. *Situacionistas : arte, política, urbanismo*. Barcelona: MACBA, 1996 LUCIE- AA.VV. *Les années Pop*.  
 París: Centre Georges Pompidou, 2000  
 AA.VV. *Arte desde 1900 : modernidad, antimodernidad, posmodernidad*. Madrid: Akal, 2006  
 AA. VV. *Peinture, cinéma, peinture*. Marsella: 1989  
 ACTON, Mary. *Learning to look at Modern Art*. London & NewYork: Routledge 2004  
 BERTRAND DORLÉAC, Laurence. *L'ordre sauvage. Violence, dépense et sacré dans l'art des années 1950-1960*. Paris: Gallimard, 2004  
 BLOM, Philipp: *Años de vértigo. Cultura y cambio en Occidente, 1900-1914*. Barcelona: Anagrama, 2010  
 BOZAL, Valeriano. *El tiempo del estupor. La pintura europea tras la II Guerra Mundial*. Madrid: Siruela, 2004  
 ----- BOZAL, Valeriano (ed.). *Historia de las ideas estéticas y de las teorías artísticas contemporáneas*.  
 Madrid: Visor, 1996  
 CROW, Thomas. *El arte moderno en la cultura de lo cotidiano*. Madrid: Akal, 2002  
 DEBORD, Guy. *La sociedad del espectáculo*.  
[http://www.pamiela.org/sociedad\\_espectaculo/EspectO.htm](http://www.pamiela.org/sociedad_espectaculo/EspectO.htm)  
 DANTO, Arthur C. *Después del fin del arte*. Barcelona: Paidós, 1999  
 FOSTER, Hal. *El retorno de lo real. La vanguardia a final de siglo*. Madrid: Akal, 2001  
 HUGUES, Robert. *El impacto de lo nuevo*. Barcelona: Galaxia Gutenberg 2000  
 LANEIRE-DAGEN, Nadeije. *Leer la pintura*. Madrid: Larousse, 2005  
 MANGUEL, Alberto. *Leer imágenes*. Madrid: Alianza, 2002  
 MARCHÁN FIZ, Simón. *Del arte objetual al arte del concepto (1960 - 1974)*. Madrid: Akal 1997  
 ---- (compilador). *Real / Virtual en la estética y la teoría de las artes*. Barcelona: Paidós, 2006  
 SMITH, Edward. *Movimientos artísticos desde 1945*. Barcelona: Destino / Thames & Hudson, 1993  
 STANGOS, Nikos. *Diccionario del arte y los artistas*. Barcelona: Destino / Thames & Hudson, 1995  
 STANGOS, Nikos. *Conceptos del arte moderno*. Barcelona: Destino / Thames & Hudson, 2000  
 STURKEN, Marita i CARTWRIGHT, Lisa. *Practices of Looking. An introduction to visual culture*. Oxford University Press, 2004  
 VIRILIO, Paul: *Estética de la desaparición*. Barcelona: Anagrama, 1988  
 WOODFORD, Susan. *Cómo mirar un cuadro*. Barcelona: Gustavo Gili, 1996

### 5.3. Recursos didàctics

- Presentació d'obres en power-points
- Textos d'estudi
- Visita a exposicions d'art

## 6. Metodologia

L'assignatura contempla l'aprenentatge de l'art contemporani com l'estudi i l'experiència de la mirada i de l'anàlisi de les obres d'art. Aquest aprenentatge es fa de dues maneres: A través de la tria personal d'obres en les Tasques i, en la conclusió final del Treball de Curs, proposant una exposició d'art contemporani.

En aquest sentit, l'aprenentatge que considera l'assignatura es fa en dues parts:

- 1) Assistència a les classes, en les que es plantejaran els aspectes històrics i actuals més importants de l'art (dimarts) i s'analitzaran obres de cada punt del temari (dimecres)
- 2) Treball fora de l'aula de l'alumne per estudiar els temes proposats setmanalment a classe i triar les obres d'art que ha d'analitzar per fer el treball de curs, ja sigui com a Tasca o bé per fer la Conclusió Final
- 3) Seminaris presencials en grups reduïts (dijous) a partir de la setmana 7 sobre la Conclusió del Treball de Curs
- 4) Tutories individuals amb la professora a través del correu electrònic
- 5) Tutories individuals al despatx si l'alumne ho demana o la professora el reclama.

## 7. Programació d'activitats

### Setmanes 1 – 6:

L'alumne assisteix a les classes i prepara setmanalment les Tasques segons les directrius de la professora.

Cada Tasca s'ha de penjar a l'Aula Global setmanalment en un document únic, acumulatiu, que va conformant així la primera part del seu Treball de Curs.

L'alumne fa les Tasques a partir d'obres proposades a classe o bé visitant exposicions d'art

Visita a exposicions d'art.

L'alumne va fent i millorant el seu Dossier de Tasques a partir de les indicacions rebudes de la professora, que torna, dos cops durant aquestes 6 setmanes, a cada alumne el seu document de Tasques, amb indicacions.

### Setmanes 7-10:

Seminaris a classe. El conjunt dels alumnes es dividirà en 3 grups, de manera que cada grup pugui treballar (40 minuts) amb la professora durant cada Seminari. Aquests Seminaris estan destinats a preparar la segona part del Treball de Curs, la Conclusió.